

מתורתו של צדיק אביך ועקב

משנתו של מרן רבי יעקב אביחצירא זי"ע | על דרך הפשט לקט דרושים ומאמרים, בביאור פשט מצוות התורה וענייני עבודת השי"ת שגלגלנו מכל ספריו הק'

פר' האזינו - שבת שובה תשפ"ד

מעלה יותר מן הראשונה, העיון יחשב לו לחטא שהוא שוגג. ואם עשה תשובה שלמה בתכלית, לא ישאר בידו גם חטא, ועל זה נאמר (תהלים לב א) 'כסוי חטאיה'. והו' שאמר שובה ישראל עד ה' אלקיך, דהיינו עשה תשובה מעלה בתכלית השלמות, כדי שלא ישאר עליך שום רשע אפלו חטא קל, דאי לאו הכי, הרי כשלת בעונך, דהיינו אם לא עשית תשובה שלמה במקום העון, נשאר רשום עליך המכשול שהוא שוגג. לכן תשתדל לעשות תשובה שלמה כראוי כדי שלא ישאר עליך שום רשע כלל:

(שערי ארוכה אות ש)

מהי התשובה הרצויה

תשובה ראשי תבונה שבר תשובה הרוח במחשבה ובמעשה. הכוונה כמו שכתוב בזהר הקדוש (ח"ג רמ) 'דכשהאדם חוטא חס ושלום מתלבש בו רוח הטמאה מצד סטרא אחרא ומתנאה עליו ושולט בו שליטה גמורה, ואינו מתהלך האדם כי אם לרצון אותו הרוח, וגם כשיתעורר האדם לשוב בתשובה אין אותו הרוח נעקר ממנו לגמרי עד שיעשה תשובה שלמה גמורה מכל צד, כדי שישתבר אותו הרוח והיה כלא היה. ועל זה הרוח אמר דוד המלך עליו השלום (תהלים נא ט) 'זבחי אלקים רוח נשברה, הורה לנו דעקר התשובה היא שבירת הרוח שנתלבש באדם על ידי חטאו ושלט ומלך עליו, אם נתגבר האדם על אותו הרוח ושרו אז בזה חוזר בריה חדישה ומתוצה לפני ה' יקרא לו ויענה, ועודו ה' ולא ישוב עוד אותו הרוח, דרוח הולך לא ישוב' (שם עה לט):

ועל זה אמר דוד המלך עליו השלום 'זבחי אלקים רוח נשברה, דהיינו כשהאדם חוזר בתשובה שהיא במקום הקרבן, צריך שיכיר וידע כי כבר על ידי חטאו נתלבש בו רוח טמא ומלך ושלט עליו וקנה מקומו בתוך גופו. וכל עוד שלא נשבר אותו הרוח אין תשובת האדם נקראת תשובה, שהרי האורב עדין לו בחדר. אמנם כשמתגבר האדם על הרוח ומשברו, אז בזה רצויה תשובתו ומקבלת. והו' שאמר 'זבחי אלקים, שהיא התשובה שבמקום הזבחים, שהם הקרבנות, בעיני ה' רוח נשברה, דהיינו הרוח שנתלבש בו ישבר אותו ויברחו ממנו שלא תשאר לו שום שליטה ואחיזה בו. והו' רוח נשברה, דהיינו הרוח הטמאה שנתלבשה בו תשבר. וכשיתגבר האדם על אותו הרוח וישברנו מעלין עליו כאלו הקרוב כל הקרבנות, משום הכי אמר 'זבחי אלקים' ולא 'זבחי':

(שערי תשובה, אות כד)

עליו השלום שאמר (משלי ג כז) 'אל תמנע טוב מבגליו בהיות לאל ידך לעשות, הכוונה בהגיע זמןך ללכת לאותו עולם ששם עקר מקום מושבך, והיינו 'בהיות לאל ידך לעשות', ידך הוא מקומך כמו (דברים כג יג) 'יד תהיה לך', דהיינו בעת שהאל מכין לך מקומך באותו עולם ללכת לו והיינו בעת פטירתך, באותה שעה 'אל תמנע טוב מבגליו', כל מה שיש בלבך וגו' מסתרי התורה ומצפונותיה גלה אותו לידאי ה' ולחושבי שמו:

(מחשוף הלבן פרשת האזינו)

קיום השמים והארץ מכה התשובה

האזינו השמים ואדברה ותשמע הארץ אמרי פי. יערוך כמטר לקחי תול כטל אמרתי כשערים עלי דשא וכרביבים עלי עשב (דברים לב א-ב). אפשר לרמוז על התשובה. הנה 'השמיים והארץ' עם האותיות גימטריא 'תשובה', לרמוז דעקר קיום השמים והארץ הוא על התשובה, ועקר בריאתם גם כן היא התשובה, כמו שכתוב (בראשית א א) 'בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ, דהיינו בשביל 'ראשית' שהיא התשובה, וקדמה לעולם (פסחים נד. וזרח ח"א קלד) 'בשבילה ברא הקדוש ברוך הוא את השמים ואת הארץ':

על התשובה העיד משה את ישראל

ומשום הכי אמר משה רבנו עליו השלום כאן בפני כל קהל ישראל, האזינו השמים ותשמע הארץ, שאמר לבני ישראל, דעו לכם שהשמים והארץ על התשובה הם עומדים וקמים, ואם לא תשובו בתשובה הריני מעיד בכם השמים והארץ שמשפרם 'תשובה' כאמור, שאם לא תשובו העדים האלו הם יפרעו מכם תחלה, כמו שכתב רש"י זכרנו לברכה (ד"ה האזינו). ואם תשובו בתשובה, מן העדים הללו תבוא לכם הברכה:

(מעגלי צדק אות ה"א)

שבת שובה:

תשובה שלימה - שלא ישאר רושם

מהחטא

שובה ישראל עד ה' אלקיך כי כשלת בעונך (הושע י ב). אלקיך עם הכולל גימטריא 'אלול', דבאלול צריך אדם להתעורר לשוב בתשובה, דאם לא עכשו אימתי. והנה התשובה מדרגות מדרגות היא, דמי שיש בידו פשע ועשה תשובה שאינה שלמה כל כך, דיה לאותה התשובה שבהפשע שהיה בידו יחזר לו לעון. ואם עשה תשובה

פעולת הפה בקדושה

כי שם ה' אקרא הבו גדל לאלקינו (דברים לב ג). בזה בא להודיע להם, דעל ידי קריאתנו שאנו מזכירין ומברכים ה', על ידי זה נעשים פעולות למעלה. ובא להזהירם ולומר להם, אל יקל בעיניכם אמירת הברכות והתפלות, ותאמרו מה ממשות יש בדבור בעולמות עד שפכחו יהיו נבגים עולמות עליונים. כי הפך הוא, כי אדרבה הדבור הוא העקר, כי למעלה הרוחניות היא העקר והגשמיות בטלה ומבטלת. ותדעו כי כן הוא האמת, שהרי משרתי עליון אין להם אלא שבת הפה, כמו שאמר (ישעיה ו ג) 'אקרא זה אל זה ואמר קדוש קדוש קדוש ה' צבאות, וכן הוא אומר (יחזקאל ג יב) 'ברוך כבוד ה' ממקומו', הרי פשוט דכל עבודתם אינה אלא פה. והם בעצמם תלויים בנו, אינם משבחים ומפארים עד שאנו מקדימים תחלה (חולין צא), ומזה תדעו ותבינו דהעקר תלוי בפה. והו' שאמר כי שם ה' אקרא, כלומר, כשאני למטה קורא ה' בברכה ותהלה, אז באותה שעה מתעוררים המלאכים למעלה והבו גדל לאלקינו. והנה הבו גדל לאלקינו גימטריא 'הם המלאכים' עם הכולל. וכיון דהכי הוא, אם כן פשוט הוא דהפה הוא העושה הפל:

כדי שיוכל הקול לתקן צדיק שיהיה בקדושה

אך צריך קדושה ויראה וכוונת הלב כראוי, דומיא דמלאכים שנאמר בהם 'כלם פותחים את פיהם בקדושה ובטהרה וגו' עונים באימה ואומרים ביראה. אז כשיהיה כך, מצא מין את מינו ונעור, דהקול התחתון מעורר הקול העליון, אבל אם הקול התחתון פגום לא שיק שיעורר קול העליון, דמה לתבן אצל הבר. והנה מזה תבינו דבגין ותקון העולמות בזה תלוי, לכן הנהירי מאד ביראה וקדושה כדי להרים במרום קולכם, והו' הבו גדל לאלקינו, עשו יקריאה בקדושה ובטהרה כדי שתתנו גדל לאלקינו ויתקנו עולמות העליונים:

(פיתוחי חותם פרשת האזינו)

הצדיק מגלה הסודות בעת הסתלקותו

האזינו השמים וכו' (דברים לב א). יש לרמוז אם אפשר ובעיני ה' יכשר, דמשה רבנו עליו השלום גלה סוד האצילות מתחתו, והודיע לישראל סודות התורה, ועל מה העולם עומד, וכמה פעמים גורם החוטא חס ושלום, הפל באר להם בפרשה זו, דבשעה שהצדיק רוצה להסתלק מן העולם מגלה הסודות הטמונים בלבו כדי שלא ימנע טוב מבגליו. ואפשר לזה רמוז שלמה המלך

חידה שבועית:

מה אומר רבינו על מה נאמר (תהלים לב א) 'כסוי חטאיה'? (נא לכתוב תשובה קצרה ומתמצנת).

פתרונות יש לשלוח עד יום שלישי הקרוב, כמו כן נא לציין כתובת מדויקת וטלפון

למייל: p0774702681@gmail.com או לפקס 0774702681, יש לציין בראש הדף 'עבוד אביך יעקב'

שם הזוכה בסידור לשחידת מתיבתא בהוצאת עוז והדר:

פרשת נשא:

ה' מתן-חיים ארוש מבאר יעקב.

התשובה צריכה להיות מתוך ספרי מרן ה'אביך יעקב' זי"ע (או מתוך עלון זה) בין שולחי התשובות תיערך הגרלה על סידור השלם (ספרד) עם רקמה ייחודית בהוצאת 'עוז והדר'.

